

Elsőkönyvesek

Fotó: Szilágyi Stefánia

Hidas Judit képviselte hazánkat az Európai Elsőkönyvesek Fesztiválján Az íróval Szabó Tibor Benjámint beszélget

Az Európai Elsőkönyvesek Fesztiválja különleges képződmény: az egész kontinensről összetrombitálják a legtehetségesebbnek tartott, pályainduló szerzőket, és párbeszédhelyzetbe hozzák őket. Mit várta előzetesen a programtól?

A fesztivál nyilván élményközösséget is teremt a résztvevők számára. Mit tudtál meg arról, hogy másfélék-e, ha igen, mennyiben másfélék az írói pályaindulás körülményei, mondjuk, Dániában vagy Spanyolországban, mint Magyarországon. Szerezteél barátokat a csapatból?

Nekem önmagában az nagy megtiszteltetés volt, hogy én képviselhettem Magyarországot a fesztiválon, valójában úgy fogtam fel, mint egy díjat, nem voltak előzetes elvárásaim. A kerekasztal-beszélgetésektől egy kicsit tartottam, nincs még ilyesmiben rutinom, de már itt volt az ideje, hogy kipróbáljam. Nagyon izgalmas volt egyébként az Európa-pontban tartott írói blokkok egy része, sokszor tanulságosan kiütkezött a különbség a kelet- és a nyugat-európai írók gondolkodásmódja között.

Valahogy mindig más a hangulata egy nemzetközi találkozóznak, mint ahol csak magyarok vannak, és ezt nagyon szeretem. Egy-két emberrel a kerekasztal-beszélgetéseken kívül is váltottunk pár szót, de mivel a magyar résztvevő nem lakik együtt a többiekkel, ezért igazi kapcsolat nem alakult ki, csak facebook ismeretség. De ki tudja, ha pár év múlva újra találkozunk, talán ez az esemény jó kiindulópont lesz! Én ennél többre nem is számítottam. A pályatársakkal kapcsolatban az volt a legérdekesebb, hogy az egyik moderátor megkérdezte, mennyire fontos nekik, hogy más írókkal kapcsolat-

ban legyenek, tagjai-e otthon írószervezeteknek, és mindenki magányos farkasnak vallotta magát, akinek ez nem számít. Ez nekem furcsa volt az itthoni helyzethez képest. Nem mintha én tele lennék íróbarátokkal, sőt, de fontosnak tartanám, hogy legyen néhány olyan író, akivel meg tudom osztani a gondolataimat, és úgy látom, Magyarországon abszolút pezsgő irodalmi élet van. Az

már más kérdés, mennyire nehéz itthon valódi szakmai barátságokat kiépíteni. De ezek szerint ez külföldön sincs másképp.

Egy nemzetközi könyves programnak magától értetődően célja, hogy külföldi piacokhoz segítse a résztvevőket. A fesztivál ebből a szempontból is egyre sikeresebb: Horváth Viktornak például szépen alakul, formálódik az európai piaci bevezetése. Ebből a szempontból történt veled izgalmas a programsorozaton vagy utána? Elkezdődött a puhatolózás kiadók, ügynökségek részéről?

Annyit tudtam a fesztiválról előzetesen, hogy inkább a külföldi szerzőknek segít az itthoni megjelenésben, ezért nem számítottam arra, hogy megrohamoznak az ügynökök. Igazából ebben még én sem vagyok elég tudatos, most annyi más öröm, siker-élmény ért, hogy nem tartottam fontosnak, hogy ebbe túl sok energiát fektessenek a fesztiválon. A könyvem esetleges fordítását, ügynökhöz való eljuttatását egyelőre a fesztiváltól függetlenül intézzük a L'Harmattan Kiadó segítségével. De a helyszínen megismerkedtem például a berlini könyvtár egyik kolléganőjével, aki adott pár jó tippet.

A *Hotel Havanna* a kulturális média élénk érdeklődése mellett él a könyvpiacra, egy igazán lendületes pályaindulás tanúi lehetünk. Miközben ez valójában a második indulásod, hiszen jó néhány évvel ezelőtt már az *Élet és Irodalomban* publikáltál. Aztán jött egy szünet. Alkotóként ugyanazt folytatod, amit korábban megszakítottál, vagy ez egy másik irány?

A folyóiratokban való publikálás szerintem csak az előszobája az írói indulásnak, nem tartom másnak az akkori irányt, de jó pár év eltelt az első novellám megjelenése óta, és én sokat változtam, ami nyilván meglátszik az írásokon is. De a mostani kötetbe sok olyan novella került be, amelyek kegyetlen nyersséggel fogalmaznak az emberi kapcsolatokról, sokszor szélsőséges történeteken keresztül. Én inkább azt látom, ez az irány talán idővel szelídül, de valószínűleg ez a következő kötetemben látszódik majd.

Egy prózaírótól mindenki regényt vár. Megfelelsz ennek az elvárásnak, vagy inkább próbálsz másféle utakat keresni? Min dolgozol most?

Bennem nincs megfelelés az elvárásnak, mert mindig is arra vágytam, hogy regényt írhattak, csak elsőre túl nagy falatnak tűnt. Könnyebb egy novella szerkezetét, figuráit, cselekményét átlátni, nyelvezetét kidolgozni, mint nekiugrani több száz oldalnak. Most egy regényen dolgozom, amit már elkezdtem pár éve írni, de látom, hogy jót tett a novellaírás, jobban észreveszem a hibákat, szinte mindent átírok benne, ami már félig-meddig készen volt. A végeredményt persze majd meglátjuk. De biztos, hogy fogok még novellákat is írni, és nem a *Hotel Havanna* volt az utolsó ilyen kötetem.

A pályatársakkal kapcsolatban az volt a legérdekesebb, hogy az egyik moderátor megkérdezte, mennyire fontos nekik, hogy más írókkal kapcsolatban legyenek, tagjai-e otthon írószervezeteknek, és mindenki magányos farkasnak vallotta magát, akinek ez nem számít. Ez nekem furcsa volt az itthoni helyzethez képest. ...úgy látom, Magyarországon abszolút pezsgő irodalmi élet van.